

arkhivu Khmelnytskoi oblasti). *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Istorii*. 99, pp. 25–28.

26. IVANUSHCHENKO, H. M. (ed.) (2011) *Povstanskyi rukh 20-kh – 30-kh rr. XX st. na Sumshchyni*. Vol. 1. Sumy: FOP Nataslukha A. S.

27. KOVALENKO, O. V., PODKUR, R. Yu., LYSENKO, O. I., ZHELIEZ NA, O. I. (eds.) (2008) *Reabilitovani istoriieiu: U dvadtsiaty semy tomakh. Chernihivska oblast*. Vol. 1. Chernihiv: RVK "Desnianska pravda"

28. SEVASTYANOV, G. N., SAKHAROV, A. N., POGONIJ, Ya. F. et al (eds.) (2008) *"Sovershenno sekretno": Lubyanka – Stalynu o polozenyii del v strane (1922 – 1934 gg.)*. Vol. 8. Part 2. Moscow: IRI RAN.

29. BERELOVICH, A., DANILOV, V. (eds.) (2003) *Sovetskaya derevnyia glazamy VChK-OHPU-NKVD. 1918 – 1939. Dokumenty i materialy*. [in 4 vol.]. Vol. 3: 1930 – 1934 hh. Part 1: 1930 – 1931 gg. Moscow: Rossijskaya politicheskaya entsiklopediya (ROSSPEN).

30. DANILOV, V. MANNING, R., VIOLA, L. (eds.) (2000) *Trahediya sovetsoj derevni. Kollektivizaciya i raskulachivanie. Dokumenty i materialy. 1927 – 1939*: [in 5 vol.]. Vol. 2: November 1929 – December 1930. Moscow: Rossijskaya politicheskaya entsiklopediya (ROSSPEN)

31. DANILOV, V. MANNING, R., VIOLA, L. (eds.) (2000) *Trahediya sovetsoj derevni. Kollektivizaciya i raskulachivanie. Dokumenty i materialy. 1927 – 1939*: [in 5 vol.]. Vol. 3: Konets 1930 – 1933. Moscow: Rossijskaya politicheskaya entsiklopediya (ROSSPEN).

32. CHERIKOVER, I. (1923) *Antisemitizm i pogromy na Ukraine. 1917 – 1918 gg. (K istorii ukrainsko-evrejskikh otnoshenij)*. Berlin: Ostsiidishes Historisches Archiv.

33. FITZPATRICK, S. (1996) *Stalin's Peasants: Resistance and Survival in the Russian Village after Collectivization*. New York: Oxford University Press.

Надійшла до редколегії 20.06.16

B. Patryliak, Ph.D. in History

National Museum of the History of Ukraine, Kyiv, Ukraine

THE SEIZURE OF THE ADMINISTRATIVE CENTERS OF THE UKRAINIAN SSR BY PEASANTS IN SPRING 1930

In the article on the authority of analysis of archival materials and publications of documents and materials the cases of seizure and peasants disruption of public authorities in the administrative centers of the USSR in the spring of 1930, during the biggest unrest and uprisings against total collectivization are tracked. A brief review of scientific development problems was done. The most active actions of Ukrainian peasants to eliminate Soviet authorities and security forces during mass demonstrations and riots were considered. It was found that in the spring of 1930 Ukrainian revolted peasants took a short control over four regional centers in Berdychiv, Tulchyn and Mogilev districts. The cases of introducing alternative government and the degree of threat of disruption of Bolshevik power in Ukraine due to liquidation of local Soviet government by insurgent peasants are analyzed. The article concludes that despite the enormous scale of anti-kolkhoz peasant movement, its anti-statist component was quite small.

Key words: Ukrainian peasantry, collectivization, the district center, resistance, Holodomor, purges.

УДК [94(73): 327]: 94(519) "2008/2016"

I. Погорелова, канд. іст. наук, доц.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Київ

ПІВНІЧНОКОРЕЙСЬКА ПОЛІТИКА АДМІНІСТРАЦІЇ Б. ОБАМИ: ПРОРАХУНКИ ТА ЗДОБУТКИ

На основі аналізу офіційних американських джерел, поглядів провідних американських дослідників розглянуто ставлення демократичної адміністрації Б. Обами стосовно північнокорейської ядерної проблеми. Простежено еволюцію зовнішньої політики США щодо держав Корейського півострова впродовж двох каденцій адміністрації Б. Обами, із виокремленням здобутків і прорахунків демократичної команди.

Ключові слова: США, КНДР, ядерна зброя, американо-південнокорейський альянс.

Події на Корейському півострові: чергове випробування Корейською Народною Демократичною Республікою атомної бомби у січні 2016 р. (Пхеньян заявив про успішне випробування водневої бомби), запуск балістичної ракети у лютому того ж року знову привернули увагу світового співтовариства і США, зокрема, до північнокорейського питання проблеми, яке давно вийшло за регіональні межі та перетворилося у складну міжнародну проблему. Більше 20 років (з 1993 р.) світове співтовариство на чолі зі США намагається вирішити ракетно-ядерну проблему (КНДР). Ускладнили ситуацію поправки, внесені Пхеньяном до конституції, в якій закріплений ядерний статус держави. У новій військовій стратегії США від 2015 р. КНДР зарахована до головних загроз (послідовність РФ, Іран, КНДР, КНР), що потребують жорсткого стримування. На жаль, поки і демократичній адміністрації на чолі з Б. Обамою не вдалося досягти денуклеаризації півострова, хоча протидія розповсюдженню і застосуванню зброї масового знищення є одним із пріоритетів для США.

Проблемами вивчення та аналізу зовнішньої політики США в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (АТР) займаються такі вітчизняні науковці, як Н. Городня, О. Шевчук, С. Галака, С. Шергін, С. Пронь, Л. Лещенко, В. Швед ін. Розгляд проблем Корейського півострова є важливим напрямком дослідження російських науковців, зокрема, В. Денісова, А. Торкунова, Д. Володіна, О. Воронцова й ін., проте ідеологічна заангажованість частини російських дослідників не сприяє адекватному аналізу корейської

політики США. Серед американських вчених варто відзначити роботи Р. Хааса, В. Ча, Дж. Лейні, Г. Еллісона, Дж. Перковича. Разом і з тим, тема потребує подальшого вивчення, оскільки оновлюється документальна база США, динамічно є політика КНДР, міжнародно-політична ситуація у Східній Азії, що вимагає перегляду й аналізу, з урахуванням найновіших тенденцій.

Метою статті є окреслити північнокорейську політику демократичної адміністрації США та розглянути особливості підходу демократів щодо розв'язання однієї з вузлових проблем регіону – ядерної програми КНДР, визначити прорахунки і досягнення у корейському питанні впродовж двох каденцій президентства Б. Обами.

Ще під час президентської кампанії Б. Обама заявляв про необхідність прямого діалогу між США і КНДР з метою реальних зрушень у вирішенні ядерної проблеми. Вже президентом Б. Обама повторив, що прагнути до прямого діалогу з Пхеньяном, докладе максимум зусиль для зниження ядерної загрози, працюючи з друзями і колишніми супротивниками, а в січні 2009 р. пропонував "протягнути руку" країнам-ізоляціям.

Частина американських експертів схилила Б. Обаму до форсування подій на півострові за допомогою організації саміту США-КНДР, вони радили здійснити прорив у відносинах та запропонувати Північній Кореї пакетну угоду за формулою: денуклеаризація в обмін на нормалізацію відносин і економічну допомогу. Переконали, що зустрів президент/віце-президента США з лідером КНДР прискорила б процес переговорів, зок-

рема, директор центру американсько-кореїських відносин С. Снайдер пропонував двостороннє обговорення між Вашингтоном і Пхеньяном у межах шестисторонніх переговорів. Більшість американських науковців підтримувала ідею продовження шестисторонніх перемовин, наголошуючи, що необхідно використовувати такий переговорний процес зі всіма його перевагами і слабкими сторонами. Відомий фахівець із міжнародних досліджень В. Ча вказував, що адміністрація Б. Обами не повинна почуватися зобов'язаною проводити зустріч з лідером Північної Кореї на вищому рівні. Тільки після того, як процес денуклеаризації буде завершений, може розглядатися/плануватися зустріч на президентському рівні [3, р. 9]. Деякі експерти радили більш послідовно, наполегливо і жорстко, ніж адміністрація Дж. Буша, добиватися від Пхеньяну реальних кроків щодо ядерного роззброєння.

Уже наприкінці січня 2009 р. адміністрація Обами заявила, що виступає за вирішення ядерної проблеми шляхом шестисторонніх переговорів. 15 лютого 2009 р. держсекретар США Х. Клінтон вказала, якщо КНДР здатна повністю покінчити зі створенням ядерної зброї і зробити це, адміністрація Б. Обами буде прагнути до нормалізації двосторонніх відносин, заміни угоди від 1953 р. про перемир'я постійним мирним договором і допоможе північнокорейському народу задовольнити його економічні нужди і потреби в електроенергії [12]. Ці заяви були справедливими, попередній досвід показував, що ядерний шантаж є елементом стратегії виживання Пхеньяну, який використовував формат діалогу з метою отримання допомоги і поступок, а також виграти час для реалізації своїх ракетно-ядерних програм.

Позиція США не влаштувала КНДР, і вона здійснила низку провокаційних кроків (запуск ракети у квітні 2009 р., розрив відносини з Сеулом, на вимогу КНДР її територію покинули експерти США і співробітники МАГАТЕ, 25 травня 2009 р. відбулось підземне ядерне випробування). КНДР проігнорувала резолюції ООН, відмовилася брати участь у переговорах і дотримуватися раніше досягнутих домовленостей. Разом з тим, Пхеньян не заперечував можливості поновлення прямого діалогу з Вашингтоном, прагнучи отримати від США військові гарантії своєї безпеки і підтверджував, що за таких умов може відмовитися від ядерної зброї.

США оголосили, що не сприймають ідеї переходу від формату шістки до двійки і підкреслювали, що двосторонні переговори можливі тільки в рамках шестистороннього процесу, метою яких буде повне і незворотне припинення ядерної програми.

Північна Корея своїми діями сприяла ескалації конфлікту, це призводило до трансформації поглядів у США щодо вирішення ядерної проблеми. Частина представників адміністрації Обами вважала переговори з КНДР марною справою і пропонувала залишити дипломатичні зусилля та переорієнтуватися на односторонні заходи. Політика США щодо КНДР стає більш жорсткою. Так, Б. Обама наголошував, що КНДР спочатку повністю відмовиться від ядерної зброї, і тоді будуть зняті санкції і розпочнуться багатосторонні переговори [18]. У серпні 2009 р. США ввели нові санкції щодо Північної Кореї. У відповідь північнокорейці у вересні оголосили про успішне проведення експериментів зі збагачення урану і завершення циклу з напрацювання збройного плутонію.

З того часу позиція американської дипломатії з ядерної програми є наступною: відмова від діалогу і санкції, які на думку американців, мали посилити ізоляцію КНДР та змусити її до денуклеаризації. Підкреслимо, що КНДР вже більше 20 років існує у режимі міжнародних санкцій. У рамках американської концепції "стратегічно-

го терпіння" щодо КНДР було окреслено чотири завдання: отримання гарантій перевірки всіх етапів ядерного роззброєння КНДР; збереження механізму шестисторонніх переговорів при паралельному розвитку двосторонніх консультацій між Вашингтоном і Пхеньяном; відмова Кореї від ядерної зброї не виключає можливість надання США масштабної економічної допомоги та інших видів підтримки; американсько-північнокорейським переговорам повинні передувати переговори та покращення відносин між Республікою Кореєю (РК) і КНДР [10]. Пхеньян, натомість, озвучив свої умови повернення до переговорів з шісткою: укладання мирного договору КНДР із США, двосторонньої угоди з США про гарантії безпеки, скасування міжнародних санкцій. На ці умови США, звісно, не погодилися.

Позиція Вашингтону щодо КНДР була підтверджена у травні 2010 р. у "Стратегії національної безпеки США", де акцентовано наступне: якщо Корея ліквідує свою ядерну програму, вона отримає можливість політичної та економічної інтеграції у міжнародне співтовариство. В іншому випадку, будемо домагатися посилення її ізоляції... [4]. США прагнуть до першочергової односторонньої денуклеаризації КНДР, тільки після цього переговори з ядерної програми стануть можливими. Зокрема, помічник держсекретаря США зі справ Східної Азії і Тихого океану Д. Рассел, заявив: "...ми не визнаємо КНДР ядерною державою, не будемо винагороджувати Північну Корею за те, що вона лише погоджується повернутися до діалогу" [7].

Отже, прориву у вирішенні ядерного питання не відбулося, а заявлені адміністрацією Обами наміри підняти на новий рівень відносини з Пхеньяном залишилися нереалізованими. Вашингтон займав вичікувальну позицію у рамках концепції "стратегічного терпіння", яка не була/є ефективною: час не на користь міжнародному співтовариству. Північна Корея продовжує збільшувати свій ядерний арсенал і розробляє ракетні технології далекої дії. Приміром, за часи режиму Кім Чен Ина (у 2011 р. помер Кім Чен Ір) відбувся запуск балістичної ракети далекого радіусу дії, ядерні випробування (2013 р., 2016 р.); проголошення КНДР ядерною державою; загроза проведення ядерної атаки проти РК і США й т.ін.

Разом із тим, північнокорейська проблема дозволила США отримати важливі здобутки: /зміцнити американську військову присутність у Північно-Східній Азії; употужнити американсько-південнокорейський і американсько-японський альянси й активізувати відносини у трикутнику США-Японія-РК; і врешті, посилення військової присутності та укріплення двосторонніх альянсів є елементами стримування Китаю.

Згадаємо, що демократичною адміністрацією був ініційований курс "повернення в Азію" з орієнтаціями на збереження, зміцнення американського впливу і відновлення провідної ролі в АТР. У "Стратегії національної безпеки" від 2015 р. підтверджується вагомість АТР у системі національних інтересів США. [5]. Військова присутність у регіоні розглядається Вашингтоном як необхідність задля захисту своїх національних інтересів. Так, у військово-морській стратегії США "Стратегічна кооперація для морської сили в ХХІ столітті (березень 2015 р.) вказано, що "у зв'язку зі стратегічною вагою регіону в ньому буде збільшено кількість розташованих ВМС та корпусів морської піхоти США" [1]. До 2020 р. в регіоні буде базуватись близько 60% кораблів та літаків ВМС США. Так, кількість військових кораблів США, що постійно перебувають в АТР, має збільшитися з 58 в 2015 р. до 67 до 2020 р. [6]. Ідея військової присутності в АТР, є однією з провідних й у новітньому документі "Національна військова стратегія США" (червень 2015 р.) [9].

Пріоритетним завданням для адміністрації Б. Обама було укріплення співробітництва з РК та збереження американської військової присутності в цій державі. Зауважимо інтенсифікацію військово-політичного співробітництва США-РК за часів демократичної адміністрації, що не востаннє пов'язано з північнокорейською загрозою. Білий дім реагує на провокації КНДР і підкреслює надійність гарантій своїм союзникам. 5 січня 2012 р. у стратегічній доповіді Б. Обама "Збереження глобального лідерства США: пріоритети для оборони XXI століття" акцентовано, що США будуть підтримувати мир на Корейському півострові, захищаючи інші держави від провокацій Північної Кореї, а також поглиблювати партнерство з РК [8].

Запобігаючи розвитку ядерної програми КНДР, США намагалися мінімізувати відмінності з Сеулом, координуючи з ним позиції щодо північнокорейського режиму. З 2009 р. держави мають спільний підхід щодо Пхеньяну: довірення до шестисторонніх переговорів лише після "незворотності кроків КНДР" стосовно її денуклеаризації; шестистороннім та/або американсько-північнокорейським переговорам передують переговори і покращення відносин між РК і КНДР; використання впливу Пекіна на КНДР; на провокації Пхеньяну відповідати санкціями та спільними військовими навчаннями [11].

Інспірації й дії КНДР змушують Сеул і Вашингтон згуртуватися у питанні безпеки. З 2009 року США і РК розпочали реформування двостороннього альянсу задля підвищення обороноздатності Південної Кореї. США взяли зобов'язання не скорочувати рівень своєї військової присутності на півдні півострова (28500 чол.), РК перебуває під американською "ядерною парасолькою". У квітні 2014 р. під час візиту президента Обама до Сеулу, сторони відтермінували передачу оперативного контролю корейськими військами у воєнний час представникам РК у зв'язку із загостренням ситуації на півострові. Водночас Б. Обама попередив КНДР, що у разі необхідності США не будуть коливатися використовувати військову силу для захисту союзників [14].

Після заяви Пхеньяну про успішне випробування водневої бомби у січні 2016 р. розпочалися переговори між США і РК про можливість розгортання на території Кореї комплексів ПРО. Хоча західні експерти та державні діячі, зокрема й американські, висловили сумніви щодо того, що КНДР випробовувала саме водневу бомбу, й на Корейському півострові можуть з'явитися літаки-винищувачі F-22 "Раптор" і бомбардувальники B-52.

Окрім розширення масштабів присутності збройних сил США в АТР, збільшилася частота військових навчань у регіоні, особливо з РК і Японією. В цілому, північнокорейська загроза сприяє тристоронньому політичному і військово-технічному співробітництву між країнами. Разом з тим, Сеул і Токіо розходяться у питаннях історії, ускладнюють відносини територіальної претензії, стратегічна і економічна конкуренція. І все ж нещодавно Д. Рассел підкреслив, що тісне співробітництво РК-США-Японії є головним фактором безпеки у Північно-Східній Азії [16]. Американськими експертами все частіше обговорюється необхідність формування повноцінного союзу Вашингтон-Токіо-Сеул [2].

Узгодженою є лінія США, Японії, РК, спрямована на те, щоб спонукати Китай використовувати всі важелі впливу на Пхеньян і змусити керівництво КНДР відмовитися від ядерно-ракетної зброї. Але, четверте ядерне випробування показало, що Китай не скористався впливом на Пхеньян. Так, на думку держсекретаря США Дж. Керрі, Китаю не вдалося впоратися з роллю головного інструменту тиску на КНДР з ядерної проблеми. Він

зазначає, що у Китаї існував свій особливий підхід, це не спрацювало, і ми не можемо діяти, як раніше [15].

Вашингтон наполягає на санкціях проти КНДР, наголошуючи, що вони не працюють, оскільки їх недостатньо (Китай і Росія продовжують співробітництво з КНДР). Обмеження стануть ефективними за умови консолідації зацікавлених країн на засадах тиску щодо Північної Кореї; коли до їх виконання активно підключиться Китай. У контексті нещодавніх подій США зажадали від КНР припинити постачання в КНДР нафтопродуктів та імпорту антрациту в якості покарання за січневе ядерне випробування.

Російська влада і частина науковців наголошують, що відбувається американська гра задля загострення ситуації у Кореї. Так, МЗС Росії навесні 2014 р. зазначило, що американсько-південнокорейські військові навчання стають головним джерелом дестабілізації ситуації на півострові [13]. Член-кореспондент РАН В. Міхеев зауважує наступне: на жаль, сьогоднішні московські інтелектуали все частіше виступають з позиції антиамериканізму. Безумовно, і цей підхід може бути конструктивним, але поки не доходить до крайнощів. Наприклад, зустрічаються такі думки: обстоювання у Північно-Східній Азії дестабілізує не політика Північної Кореї, а намір США знищити цю країну [17].

Досягти успіху у північнокорейському ядерному роззброєнні адміністрації Б. Обама не вдалося. До травня 2009 р. (тоді КНДР провела повторне ядерне випробування), Вашингтон прагнув її переконати відмовитися від ядерно-ракетної програми шляхом спонукальних дій, які включають не лише переговори або тиск, а й економічно-фінансові заохочення. Після ядерного випробування і загострення міжкорейських відносин позиція США стала жорсткою: вони відмовилися від діалогу, стимулюючи заходів щодо КНДР і посилили санкції, координуючи свої дії з Республікою Кореєю й Японією. Проте, тиск і санкції виявилися неспроможними зупинити розвиток ядерної програми, концепція "стратегічного вицікування" надала час Пхеньяну продовжувати розвивати ядерно-ракетні програми. Сьогодні навіть найбільш потужній країні складно досягнути цілей виключно за рахунок власної міці. Важливим завданням було залучити до активних дій щодо вирішення північнокорейської проблеми не тільки Японію та РК, але й Китай з Росією. Поки учасники шестисторонніх переговорів не дійдуть консенсусу, така санкційна політика щодо КНДР не буде дієвою.

Водночас, США за часів адміністрації Б. Обама змогли посилити свою військову присутність в АТР, американсько-південнокорейські відносини активізувалися і покращилися, зміцнів двосторонній альянс з Японією, укріпилася тристороння співпраця зазначених країн. Білий дім досяг із Сеулом спільної позиції щодо КНДР. Вищезазначене сприяло збереженню лідерства США в АТР.

Список використаних джерел

1. A Cooperative Strategy for 21st Century Seapower. March 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.usni.org/2015/03/13/document-u-s-cooperative-strategy-for-21st-century-seapower-2015-revision>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 29.01.2016.
2. A Testimony by Dr. V. Cha, October 7, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.foreign.senate.gov/imo/media/doc/100715_Cha_Testimony.pdf. – Назва з екрану. – Дата звернення: 22.01.2016.
3. Cha V. The Need for a Paradigm Shift in U.S. Foreign Policy to North Korea / V. Cha // Testimony before the House Foreign Affairs Subcommittee on Asia, the Pacific and Global Environment Hearing: "Smart Power: Remaking U.S. Foreign Policy in North Korea" – U.S. House of representatives. – Wash., February 12, 2009. – 120 p.
4. National Security Strategy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.whitehouse.gov/sites/default/files/rss_viewer/national_security_strategy.pdf. – Назва з екрану. – Дата звернення: 23.01.2016.
5. National Security Strategy. February 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.whitehouse.gov/blog/2015/02/06/president-obamas-national-security-strategy-2015-strong-and-sustainable-american-lea>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 27.01.2016.

6. O'Rourke R. China naval modernization: implications for U.S. navy capabilities background and issues for Congress, July 15, 2014 / R. O'Rourke // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fpc.state.gov/documents/organization/230154.pdf>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 28.01.2016.

7. Opportunities and Challenges in the U.S.-Japan and U.S.-Republic of Korea Alliances // Testimony, Daniel R. Russel, Assistant Secretary, Bureau of East Asian and Pacific Affairs, Before the Senate Committee on Foreign Relations Subcommittee on Asia and the Pacific. Washington, March 4, 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.state.gov/p/eap/rls/rm/2014/03/222903.htm>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 28.01.2016.

8. Sustaining Global Leadership: Priorities for 21st Century Defense. Washington. January 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/us/20120106-PENTAGON.PDF>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 25.01.2016.

9. The National Military Strategy of the USA. June 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.defensenews.com/story/breaking-news/2015/07/01/pentagon-releases-new-national-military-strategy/29564897>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 28.01.2016.

10. U.S.-South Korea Relations, November 28, 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fas.org/sgp/crs/row/R41481.pdf>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 27.01.2016.

11. U.S.-South Korea Relations. Congressional Research Service, October 8, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fas.org/8080/sgp/crs/row/R41481.pdf>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 28.01.2016.

12. Клинтон Х. предложила Северной Корее мирный договор с США в обмен на отказ КНДР от программы ядерного оружия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rbc.ua/rus/newsline>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 24.01.2016.

13. Комментарий ДИП МИД России относительно развития обстановки вокруг Корейского полуострова, 31.03.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mid.ru/brp_4.nsf/newsline/20F81A396349C2D844257CAC0045_E217. – Назва з екрану. – Дата звернення: 22.01.2016.

14. Обама: ми без коливань використаємо нашу військову міць проти КНДР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.newsru.ua/arch/world/26apr2014/obama_kndr.html. – Назва з екрану. – Дата звернення: 02.02.2016.

15. Представитель МИД Китая отвергла обвинения США в провале политики Пекина по ядерной программе КНДР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://interfax.com.ua/news/general/316078.html>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 23.01.2016.

16. Рассел: конфликт между Сеулом и Токио не должен стать источником напряженности в Северо-Восточной Азии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://k-window.com/world/d-rassel-konflikt-mezhdu-seulom-i-tokio-ne-dolzhen-stat-istochnikom-napryazhennosti-v-severo-vostochnoj-azii>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 25.01.2016.

17. Современные проблемы Корейского полуострова // У карты Тихого океана. Информационно-аналитический бюллетень. – №39. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ihaefe.org/files/pacific-ocean-map/39.pdf>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 27.01.2016.

18. Ядерная программа Северной Кореи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.istmira.com/knigi-noveisheevremya/11/11/page/5/11/page/6/Yadernaya-programma-Severnoy-Korei.html#bookmark_149. – Назва з екрану. – Дата звернення: 22.01.2016.

References

1. A Cooperative Strategy for 21st Century Seapower. March 2015 [Online]. Available from: <http://news.usni.org/2015/03/13/document-u-s-cooperative-strategy-for-21st-century-seapower-2015-revision>. [Accessed: 29th January 2016].

2. A Testimony by Dr. V. Cha, October 7, 2015 [Online]. Available from: http://www.foreign.senate.gov/imo/media/doc/100715_Cha_Testimony.pdf. [Accessed: 22nd January 2016].

3. CHA, V. (2009) The Need for a Paradigm Shift in U.S. Foreign Policy to North Korea. Testimony before the House Foreign Affairs Subcommittee on Asia, the Pacific and Global Environment Hearing: "Smart Power: Remaking U.S. Foreign Policy in North Korea". Wash.: U.S. House of representatives.

4. National Security Strategy [Online]. Available from: http://www.whitehouse.gov/sites/default/files/rss_viewer/national_security_strategy.pdf. [Accessed: 23th January 2016].

5. National Security Strategy. February 2015 [Online]. Available from: <http://www.whitehouse.gov/blog/2015/02/06/president-obamas-national-security-strategy-2015-strong-and-sustainable-american-lea>. [Accessed: 27th January 2016].

6. O'ROURKE, R. (2014) China naval modernization: implications for U.S. navy capabilities background and issues for Congress, July 15, 2014. [Online]. Available from: <http://fpc.state.gov/documents/organization/230154.pdf>. [Accessed: 28th January 2016].

7. Opportunities and Challenges in the U.S.-Japan and U.S.-Republic of Korea Alliances. Testimony, Daniel R. Russel, Assistant Secretary, Bureau of East Asian and Pacific Affairs, Before the Senate Committee on Foreign Relations Subcommittee on Asia and the Pacific. Washington, March 4, 2014 [Online]. Available from: <http://www.state.gov/p/eap/rls/rm/2014/03/222903.htm>. [Accessed: 28th January 2016].

8. Sustaining Global Leadership: Priorities for 21st Century Defense. Washington. January 2012 [Online]. Available from: <http://graphics8.nytimes.com/packages/pdf/us/20120106-PENTAGON.PDF>. [Accessed: 25th January 2016].

9. The National Military Strategy of the USA. June 2015 [Online]. Available from: <http://www.defensenews.com/story/breaking-news/2015/07/01/pentagon-releases-new-national-military-strategy/29564897>. [Accessed: 28th January 2016].

10. U.S.-South Korea Relations, November 28, 2011 [Online]. Available from: <http://www.fas.org/sgp/crs/row/R41481.pdf>. [Accessed: 25th January 2016].

11. U.S.-South Korea Relations. Congressional Research Service, October 8, 2015 [Online]. Available from: <http://www.fas.org/8080/sgp/crs/row/R41481.pdf>. [Accessed: 28th January 2016].

12. Klinton Kh. predlozila Severnoi Koree mirnyi dogovor s SSHA v obmen na otkaz KNDR ot programmy yadernogo oruzhiia [Online]. Available from: <http://www.rbc.ua/rus/newsline>. [Accessed: 24th January 2016].

13. Kommentarii DIP MID Rossii otnositelno razvitiia obstanovki vokrug Koreiskogo poluostrova, 31.03.2014 [Online]. Available from: http://mid.ru/brp_4.nsf/newsline/20F81A396349C2D844257CAC0045_E217. [Accessed: 22nd January 2016].

14. Obama: my bez kolyvan vykorystaemo nashu viiskovu mits proty KNDR [Online]. Available from: http://www.newsru.ua/arch/world/26apr2014/obama_kndr.html. – [Accessed: 02nd February 2016].

15. Predstavitel MID Kitaia otvergla obvineniia SSHA v provale politiki Pekina po yadernoi programme KNDR [Online]. Available from: <http://interfax.com.ua/news/general/316078.html>. [Accessed: 23th January 2016]

16. Russell: konflikt mezhdu Seulom i Tokio ne dolzhen stat istochnikom napriazhonnosti v Severo-Vostochnoi Azii [Online]. Available from: <http://k-window.com/world/d-rassel-konflikt-mezhdu-seulom-i-tokio-ne-dolzhen-stat-istochnikom-napryazhennosti-v-severo-vostochnoj-azii>. [Accessed: 25th January 2016]

17. Sovremennye problemy Koreiskogo poluostrova // U karty Tikhogo okeana. Informatsionno-analiticheskii byulleten №39. [Online]. Available from: <http://ihaefe.org/files/pacific-ocean-map/39.pdf>. [Accessed: 27th January 2016].

18. Yadernaia programma Severnoi Korei [Online]. Available from: http://www.istmira.com/knigi-noveisheevremya/11/11/page/5/11/page/6/Yadernaya-programma-Severnoy-Korei.html#bookmark_149. [Accessed: 22nd January 2016].

Надійшла до редколегії 20.06.16

I. Pogorielova, PhD in History, Associate Professor
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine

NORTH KOREAN POLICY OF B. OBAMA ADMINISTRATION: FAILURES AND ACHIEVEMENTS

On the basis of the official American sources analyses, the views of the leading US researchers the policy of Barack Obama democratic administration regarding North Korean nuclear issue is examined. The evolution of American foreign policy towards the states of Korean peninsula during two terms of Obama administration with distinguishing achievements and failures of the democratic team in the noted sphere is observed.

Key words: USA, DPRK, nuclear weapons, American-South Korean alliance